

2012
№1 (63)

ISSN 1562-0905

Регіональна ЕКОНОМІКА

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЖУРНАЛ

Заснований у листопаді 1996 року
Виходить щоквартально

Зміст

<i>Кравців В.С.</i> Інститут регіональних досліджень НАН України за 2006-2010 рр.: здобутки, проблеми, перспективи.....	7
<i>Марцин В.С.</i> Інфляційні процеси, причини їх виникнення та шляхи подолання в Україні	21
<i>Другов О.О.</i> Перспективи створення інтелектуально-інноваційних кластерів в економіці України	31
<i>Чужиков В.І., Орловська В.С.</i> Еволюція методології лідерства міст.....	38
Проблеми територіального розвитку	
<i>Кузьмін В.М.</i> Засади і принципи інтеграційного управління територіальною громадою (теоретичний аспект)	47
<i>Крупін В.Є.</i> Економічний розвиток сільських територій Карпатського регіону України: стан, тенденції, перспективи.....	54
<i>Пашкевич М.С.</i> Комплексний розвиток вугледобувних регіонів України в умовах реформування вугільної галузі	62
Економіка підприємств	
<i>Прядко В.В., Євдокименко В.К., Юрій Е.О., Карвацький М.В.</i> Вдосконалення методики оцінки фінансового стану підприємств у контексті регулювання їх економічної поведінки в мінливому середовищі	69
<i>Кузьмін О.Є., Адамів М.Є.</i> Інформаційне забезпечення антисипативного управління підприємствами	81
<i>Маслак О.І., Квятковська Л.А.</i> Основні етапи оцінювання стратегічного потенціалу підприємства	91
Фінанси і банківська справа	
<i>Козоріз М.А., Музика І.С.</i> Механізм управління кредитним потенціалом регіону	98
<i>Возняк Г.В.</i> Фінансовий потенціал реального сектора економіки регіону: підходи до формування та використання.....	107

<i>Слобода Л.Я., Юрків Н.Я.</i> Обґрунтування методів управління власним капіталом банків.....	117
<i>Карасьова Н.А.</i> Вдосконалення методики нарахувань лізингових платежів.....	124
<i>Домбровська Л.В.</i> Регіональні диспропорції у розвитку ринку платіжних карток в Україні.....	132
<i>Гірна О.Й.</i> Показники та класифікації банківської концентрації на регіональному рівні.....	138
<i>Безитанько Д.В.</i> Внутрішні системні передумови фінансової кризи.....	149
<i>Гнатишак О.В.</i> Вплив фінансових факторів на зростання вартості комерційного банку.....	155
<i>Огородник В.В.</i> Кредитно-інвестиційна діяльність банків України за умов фінансової нестабільності та фактори впливу на неї.....	161
<i>Слав'юк Н.Р.</i> Особливості дефолтів за суверенними зобов'язаннями країн світу.....	170
Соціальна політика	
<i>Цапок С.О., Бідак В.Я.</i> Вплив демографічного розвитку на якість трудового потенціалу регіональних суспільних систем.....	176
<i>Гальків Л.І.</i> Інтегральні оцінки втрат людського капіталу регіонів України.....	184
<i>Гончаренко І.В.</i> Проблеми збереження соціально-демографічного потенціалу сільських поселень (на прикладі Миколаївської області).....	194
<i>Соляр В.В.</i> Обґрунтування перспективних напрямів розвитку соціальної інфраструктури регіону.....	200
<i>Кушнірчук-Ставнича О.М.</i> Тенденції, ризики та наслідки трудової міграції населення в регіональному вимірі.....	208
Зарубіжний досвід	
<i>Марков А.В.</i> Ендогенні чинники білоруської фінансово-економічної кризи.....	214
<i>Філіп С.</i> Ризик-менеджмент на регіональному рівні у Словацькій Республіці.....	224
Наукові повідомлення	
<i>Лифар В.В.</i> Технологія створення транзитної послуги на основі процесного підходу.....	228
<i>Бондаренко В.М.</i> Емпірична оцінка зовнішніх та внутрішніх ризиків бізнесу у Закарпатській області.....	238
<i>Виправлення до опублікованої в журналі статті Шірінян Л.В. (№4, 2011 р., с. 177-183).....</i>	247
<i>Автори номера.....</i>	248

НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛ

Основан в ноябре 1996 года
 Выходит ежеквартально

Содержание

<i>Кравцов В.С.</i> Институт региональных исследований НАН Украины за 2006-2010 гг.: достижения, проблемы, перспективы.....	7
<i>Марцын В.С.</i> Инфляционные процессы, причины их возникновения и пути преодоления в Украине.....	21
<i>Другов А.А.</i> Перспективы создания интеллектуально-инновационных кластеров в экономике Украины.....	31
<i>Чужиков В. И., Орловская В. С.</i> Эволюция методологии лидерства городов.....	38
Проблемы территориального развития	
<i>Кузьмын В. Н.</i> Основы и принципы интеграционного управления территориальной общиной (теоретический аспект).....	47
<i>Крупин В. Е.</i> Экономическое развитие сельских территорий Карпатского региона Украины: состояние, тенденции, перспективы ...	54
<i>Пашкевич М. С.</i> Комплексное развитие угледобывающих регионов Украины в условиях реформирования угольной отрасли.....	62
Экономика предприятий	
<i>Прядко В. В., Евдокименко В. К., Юрий Е. О., Карвацкий М. В.</i> Совершенствование методики оценки финансового состояния предприятий в контексте регуляции их экономического поведения в переменчивой среде.....	69
<i>Кузьмин О. Е., Адамив М. Е.</i> Информационное обеспечение антисипативного управления предприятиями.....	81
<i>Маслак О. И., Квятковская Л. А.</i> Основные этапы оценки стратегического потенциала предприятия.....	91
Финансы и банковское дело	
<i>Козориз М. А., Музыка И. С.</i> Механизм управления кредитным потенциалом региона.....	98
<i>Возняк Г. В.</i> Финансовый потенциал реального сектора экономики региона: подходы к формированию и использованию.....	107

<i>Слобода Л. Я., Юрків Н. Я.</i> Обоснование методов управления собственным капиталом банка.....	117
<i>Карасева Н. А.</i> Усовершенствование методики начисления лизинговых платежей	124
<i>Домбровская Л. В.</i> Региональные диспропорции в развитии рынка платежных карточек в Украине	132
<i>Гирна А. И.</i> Показатели и классификации банковской концентрации на региональном уровне.....	138
<i>Безиштанько Д. В.</i> Внутренние системные предпосылки финансового кризиса.....	149
<i>Гнатышак О. В.</i> Влияние финансовых факторов на рост стоимости коммерческого банка.....	155
<i>Огородник В. В.</i> Кредитно-инвестиционная деятельность банков Украины в условиях финансовой нестабильности и факторы влияния на нее	161
<i>Славюк Н. Р.</i> Особенности дефолтов по суверенным обязательствам стран мира	170
Социальная политика	
<i>Цапок С. А., Бидак В. Я.</i> Влияние демографического развития на качество трудового потенциала региональных общественных систем	176
<i>Галькив Л. И.</i> Интегральные оценки потерь человеческого капитала регионов Украины	184
<i>Гончаренко И. В.</i> Проблемы сохранения социально-демографического потенциала сельских поселений (на примере Николаевской области).....	194
<i>Соляр В. В.</i> Обоснование перспективных направлений развития социальной инфраструктуры региона.....	200
<i>Кушнирчук-Ставныча О. М.</i> Тенденции, риски и последствия трудовой миграции населения в региональном измерении.....	208
Зарубежный опыт	
<i>Марков А.В.</i> Эндогенные факторы белорусского финансово-экономического кризиса	214
<i>Филип С.</i> Риск-менеджмент на региональном уровне в Словацкой Республике	224
Научные сообщения	
<i>Лыфарь В. В.</i> Технология создания транзитной услуги на основе процессного подхода	228
<i>Бондаренко В. М.</i> Эмпирическая оценка внешних и внутренних рисков бизнеса в Закарпатской области.....	238
<i>Виправлення до опублікованої в журналі статті Шірінян Л.В. (№4, 2011 р., с. 177-183) .....</i>	247
<i>Автори номера .....</i>	248

2012
№1 (63)

Regional
ECONOMY

ISSN 1562-0905

SCIENTIFIC-PRACTICAL JOURNAL

Founded in November 1996
Publishing quarterly

Contents

<i>Kravtsiv V.S.</i> The Institute of Regional Research of the NAS of Ukraine during 2006-2010: Achievements, Problems and Perspectives.....	7
<i>Martsyn V.S.</i> Inflationary Processes, their Causes and Ways of Overcoming in Ukraine.....	21
<i>Druhov O. O.</i> Prospects of Intellectual-Innovative Clusters Creation in Economy of Ukraine	31
<i>Chuzhykov V. I., Orlovska V. S.</i> Evolution of City Leadership Methodology	38
Problems of Territorial Development	
<i>Kuzmyn V. M.</i> Bases and Principles of Territorial Community Integration Management (Theoretical Aspect).....	47
<i>Krupin V. Ye.</i> Economic Development of Rural Territories of Carpathian Region of Ukraine: State, Trends, Prospects	54
<i>Pashkevich M. S.</i> Complex Development of Depressed Mining Regions of Ukraine in the Conditions of Reformation of Coal Industry	62
Economy of Enterprises	
<i>Pryadko V. V., Yevdokymenko V. K., Yuriy Ye. O., Karvatsky M. V.</i> Improvement of Enterprises' Financial Condition Evaluation Methodics in the Context of their Economic Behaviour Regulation in Variable Environment.....	69
<i>Kuzmin O. Ye., Adamiv M. Ye.</i> The Information Provision of Anticipatory Management of Enterprises.....	81
<i>Maslak O. I., Kviatkovska L. A.</i> The Main Stages of Enterprises' Strategic Potential Evaluating	91
Finance and Banking	
<i>Kozoriz M. A., Muzika I. S.</i> Mechanism of Management of Region's Credit Potential.....	98

Voznyak H. V. Financial Potential of the Region's Real Economy:	
Approaches to Creation and Use.....	107
Sloboda L. Ya., Yurkiv N. Ya. Justification of the Methods	
of Bank Equity Capital Management.....	117
Karasyova N. A. Improving of Methods of Accrual of Lease Payments..	124
Dombrovska L. V. Regional Disproportions in the Development	
of Payment Cards Market in Ukraine.....	132
Hirna O. Yo. Indicators and Classifications of Banking Concentration	
at Regional Level.....	138
Bezshatko D. V. The Inner System Preconditions of Financial Crisis ...	149
Hnatyshak O. V. The Impact of Financial Factors on the Growth	
of Commercial Bank Value	155
Ogorodnyk V. V. Credit and Investment Banking Activities	
in Ukraine in Terms of Financial Instability and Factors	
that Influence them.....	161
Slaviuk N. R. Features of the Defaults by Sovereign Liabilities	
of the Countries around the World.....	170
Social Policy	
Tsapok S. O., Bidak V. Ya. The Influence of Demographic Development	
on the Quality of the Labor Potential of Regional Social Systems.....	176
Halkiv L. I. Integral Estimations of Human Capital Losses	
in Ukrainian Regions	184
Honcharenko I. V. Problems of Rural Settlements' Social-Demographic	
Potential Maintenance (on the Example of the Mykolaiv Region).....	194
Solyar V. V. Justification of the Perspective Directions of Social	
Infrastructure Development in the Region.....	200
Kushnirchuk-Stavnycha O. M. Tendencies, Risks and Consequences	
of Labor Migration in Regional Scale	208
Foreign Experience	
Markov A. V. Endogenous Factors Belarusian Financial Crisis	
	214
Filip S. Risk Management at Regional Level in the Slovak Republic.....	
	224
Scientific Reports	
Lyfar V. V. The Technology of Transit Service Creation Based	
on the Process Approach.....	228
Bondarenko V. M. Empirical Evaluation of External and Internal	
Business Risks in Zakarpattia Region.....	238
Correction to article Shirinyan L., published in the journal	
№ 4, 2011, p. 177-183).....	247
Authors of Number.....	248

Анотації

Кравців В. С. Інститут регіональних досліджень НАН України за 2006-2010 рр.: здобутки, проблеми, перспективи/

У стислому вигляді викладено основні результати наукової та науково-організаційної діяльності Інституту регіональних досліджень НАН України за 2006-2010 рр. Показано теоретичні здобутки вчених, наведено підсумки впровадження результатів досліджень в практику. Висвітлено найбільш важливі досягнення в науково-організаційній діяльності, виданні наукових праць, розвитку міжнародних зв'язків. Окреслено пріоритетні завдання подальшої наукової та науково-організаційної діяльності Інституту. Ключові слова: науково-організаційна діяльність, наукові розробки, конференції, видавнича діяльність, співробітництво, наукові кадри.

Кравців В. С. Інститут региональных исследований НАН Украины за 2006-2010 гг.: достижения, проблемы, перспективы.

В сжатом виде изложены основные результаты научной и научно-организационной деятельности Института региональных исследований НАН Украины за 2006-2010 гг. Показаны теоретические достижения ученых, приведены итоги внедрения результатов исследований в практику. Освещены наиболее важные достижения в научно-организационной деятельности, издании научных трудов, развитии международных связей. Определены приоритетные задачи дальнейшей научной и научно-организационной деятельности Института.

Ключевые слова: научно-организационная деятельность, научные разработки, конференции, издательская деятельность, сотрудничество, научные кадры.

Kravtsiv V. S. The Institute of Regional Research of the NAS of Ukraine during 2006-2010: Achievements, Problems and Perspectives.

Main results of scientific and organizational activity of the Institute of Regional Research of the NAS of Ukraine during 2006-2010 are shortly presented. Theoretical achievements of the scientists are shown and the summary of research results' practical application is outlined. The most important achievements in scientific and organizational activity, tractates publishing and international relations development are presented. Priority tasks for the future scientific and organizational activity of the Institute are specified.

Key words: scientific and organizational activity, scientific research results, conference, publishing activity, cooperation, scientific personnel.

Марцин В. С. Інфляційні процеси, причини їх виникнення та шляхи подолання в Україні.

Розглянуто інфляцію попиту, яка має місце в тому випадку, коли грошові доходи населення і фірм зростають швидше, ніж реальний обсяг товарів та послуг, та інфляцію пропозиції, коли зростання цін зумовлене збільшенням витрат виробництва в умовах недовикористання виробничих ресурсів, що призводить до скорочення сукупної пропозиції. Досліджено, що найвагомішим показником інфляції, її глибини є індекс цін, який характеризує зміни в економіці через дефлятор ВВП, що використовується для перерахунку вартісних показників у цінах базового періоду. Запропоновано шляхи розробки антиінфляційних заходів, механізм заміщення зовнішніх запозичень, регулювання частини надлишкової грошової маси, що є на руках у населення, трансформацію вільних коштів громадян в інвестиційні ресурси.

Ключові слова: інфляційні процеси, сукупна пропозиція, вільні кошти, споживчі ціни, темп інфляції, купівельна спроможність, соціальні видатки.

Марцын В. С. Инфляционные процессы, причины их возникновения и пути преодоления в Украине.

Рассмотрена инфляция спроса, которая имеет место в том случае, когда денежные доходы населения и фирм растут быстрее, чем реальный объем товаров и услуг, и инфляцию предложения, когда рост цен predetermined увеличением расходов производства в условиях недоиспользования производственных ресурсов, которое приводит к сокращению совокупного предложения. Исследовано, что самым весомым показателем инфляции, ее глубины является индекс цен, который характеризует изменения в экономике через дефлятор ВВП, который используется для пересчета стоимостных показателей в ценах базового периода. Предложены пути разработки антиинфляционных мероприятий, механизм замещения внешних заимствований, регулирования части избыточной денежной массы, которые есть на руках у населения, трансформация свободных средств граждан в инвестиционные ресурсы.

Ключевые слова: инфляционные процессы, совокупное предложение, свободные средства, потребительские цены, темп инфляции, покупательная способность, социальные расходы.

Martsyn V. S. Inflationary Processes, their Causes and Ways of Overcoming in Ukraine.

Inflation of demand, which occurs when individual and firms incomes grow faster than the real volume of goods and services, and inflation of supply, when the growth of prices is predetermined by growth of production costs in terms of underutilization of productive resources leading to reduction in aggregate supply, are examined. It is proven that the price index, which describes the changes in economy through the GDP deflator used to calculate the value of indicators by the base-period prices, is the most important determinant of inflation and its depth. The ways of development of anti-inflation measures, the mechanism of substitution of foreign borrowings, the regulation of supply of excess money, which is in the hands of population and the transformation of public funds into the investment resources are proposed.

Keywords: inflationary processes, structural changes, aggregate proposal, free money, consumer prices, minimum wages, inflation pace, the purchasing power, social expenditures.

Другов О. О. Перспективи створення інтелектуально-інноваційних кластерів в економіці України.

Досліджено сучасні теоретичні підходи до забезпечення економічного зростання, зокрема проаналізовано кластерний підхід до забезпечення конкурентоспроможності економіки. Розроблено та запропоновано концептуальні засади функціонування в Україні інтелектуально-інноваційних кластерів: етапи їх створення, функції держави у цьому процесі, організаційно-економічні умови регулювання та інвестування.

Ключові слова: економічне зростання, кластери, інтелектуально-інноваційна діяльність.

Другов А. А. Перспективы создания интеллектуально-инновационных кластеров в экономике Украины.

Исследовано современные теоретические подходы обеспечения экономического роста, проанализирован кластерный подход к обеспечению конкурентоспособности экономики. Разработаны и предложены концептуальные принципы создания в Украине интеллектуально-инновационных кластеров: этапы их создания, функции государственных органов власти в этом процессе, организационно-экономические условия регулирования и инвестирования.

Ключевые слова: экономический рост, кластеры, интеллектуально-инновационная деятельность.

Druhov O. O. Prospects of Intellectual-Innovative Clusters Creation in Economy of Ukraine.

The modern theoretical approaches to economy growth maintenance are investigated; the cluster approach to economy competitive ability maintenance is analyzed. Conceptual principles of intellectually innovative clusters creation in Ukraine are developed and offered, namely the stages of their creation, functions of the state authorities in this process, organizational and economic terms of regulating and investing.

Keywords: economic growth, clusters, intellectual-innovative activity.

Чужиков В. І., Орловська В. С. Еволюція методології лідерства міст.

Досліджено особливості формування методологічних засад розвитку економіки міст. У відповідності до принципу історизму та, спираючись на надбання основних наукових шкіл, запропонована нова класифікація теоретичних підходів щодо рушійних сил трансформації ролі мегаполісів у глобальній економіці.

Ключові слова: агломерація, теорії розвитку міст, каркас міст, теорія локалізації економічної діяльності.

Чужиков В. И., Орловская В. С. Эволюция методологии лидерства городов.

Исследованы особенности формирования методологических основ развития экономики городов. В соответствии с принципом историзма и, опираясь на представления основных научных школ, предложена новая классификация теоретических подходов относительно движущих сил трансформации роли мегаполисов в глобальной экономике.

Ключевые слова: агломерация, теории развития городов, каркас городов, теория локализации экономической деятельности.

Chuzhykov V. I., Orlovska V. S. Evolution of City Leadership Methodology.

Peculiarities of formation of the city economy development methodological foundations are examined. In accordance with the principle of historicism and based on the representation of the major research schools, a new classification of theoretical approaches to the driving forces of cities' role transformation in the global economy is proposed.

Key words: agglomeration, urban development theories, urban framework, economic activity localization theory.

Кузьмин В. М. Засади і принципи інтеграційного управління територіальною громадою (теоретичний аспект).

Висвітлено можливість об'єднання основних підходів, видів, функцій, стилів управління територіальною громадою в одну управлінську концепцію, яку доцільно окреслити як інтеграційне управління. Наведені основні принципи інтеграційного управління, які створюють умови для його практичного використання територіальними громадами. Розглянуті теоретичні аспекти і принципи створили основу для формування визначення інтеграційного управління територіальною громадою.

Ключові слова: цінності, цілі, стратегія, принципи, інтеграційний менеджмент.

Кузьмын В. Н. Основы и принципы интеграционного управления территориальной общиной (теоретический аспект).

Отражена возможность объединения основных подходов, видов, функций, стилей управления территориальной общиной и их объединение в одну управленческую концепцию. Приведены основные принципы интеграционного управления, которые создают условия для его практического применения территориальными общинами. Рассмотренные теоретические аспекты и принципы явились основанием для формирования определения интеграционного управления территориальной общиной.

Ключевые слова: ценности, цели, стратегия, принципы, интеграционный менеджмент.

Kuzmyn V. M. Bases and Principles of Territorial Community Integration Management (Theoretical Aspect).

The possibility of combination of the basic approaches, kinds, functions, styles of territorial community management in one management conception, which is advisably outlined as integration management, is reflected. Basic principles of integration management that create the conditions for its practical use by territorial communities are presented. The examined theoretical aspects and principles provide the basis for forming the definition of territorial community integration management.

Key words: values, objectives, strategy, principles, integration management.

Крупін В. Є. Економічний розвиток сільських територій Карпатського регіону України: стан, тенденції, перспективи.

Проведено аналіз стану та тенденцій розвитку економічної складової сільських територій Карпатського регіону. Визначено основні особливості економіки регіону в розрізі секторів сільського господарства, проаналізовано динаміку показників виробництва окремих видів продукції рослинництва та тваринництва. Окреслено відмінності обсягів виробництва основних видів сільськогосподарської продукції від обсягів реального та рекомендованого споживання в регіоні. Виділено основні проблеми в розвитку сільського господарства регіону, охарактеризовано частку сільськогосподарських підприємств у валовому виробництві сільськогосподарської продукції, а також їх економічну ефективність.

Ключові слова: сільські території, економічний розвиток, Карпатський регіон, сільське господарство.

Крупин В. Е. Экономическое развитие сельских территорий Карпатского региона Украины: состояние, тенденции, перспективы.

Проведен анализ состояния и тенденций развития экономической составляющей сельских территорий Карпатского региона. Определены основные особенности экономики региона в разрезе секторов сельского хозяйства, проанализирована динамика показателей производства отдельных видов продукции растениеводства и животноводства. Определены отличия объемов производства основных видов сельскохозяйственной продукции от объемов реального и рекомендованного потребления в регионе. Выделены основные проблемы в развитии сельского хозяйства региона, охарактеризована доля сельскохозяйственных предприятий в валовом производстве сельскохозяйственной продукции, а также их экономическая эффективность.

Ключевые слова: сельские территории, экономическое развитие, Карпатский регион, сельское хозяйство.

Krupin V. Ye. Economic Development of Rural Territories of Carpathian Region of Ukraine: State, Trends, Prospects.

Analysis of the state and trends in the economic component of rural territories of Carpathian region was conducted. The main features of the regional economy in the sectors of agriculture were defined; dynamics of indicators of certain types of livestock and crop production were analyzed. Differences in production of main agricultural products and the real and recommended consumption levels in the region were outlined. Main problems in agricultural development of the region were singled out; the share of agricultural enterprises in the gross output of agricultural production, as well as their economic efficiency, was described.

Key words: rural territories, economic development, Carpathian region, agriculture.

Пашкевич М. С. Комплексний розвиток вугледобувних регіонів України в умовах реформування вугільної галузі.

Розглянуто проблему розвитку вугледобувних регіонів України, на території яких тривають процеси ліквідації вугільних підприємств, у контексті державного реформування вугільної галузі. Розглянуто альтернативну концепцію стимулювання розвитку шахтарських регіонів під назвою «постгірництво». Виконано аналіз та узагальнення відмінних та схожих положень концепцій державної реформи та постгірництва щодо розвитку депресивних регіонів вугледобутку. Розкрито відповідність концепції постгірництва принципам сталого розвитку, інноваційної економіки, державно-приватного партнерства, інвестиційної політики та реформи міжбюджетних відносин. Показано зв'язок процесів трансформації закритої шахти у прибуткове підприємство з регіональним розвитком депресивних регіонів.

Ключові слова: депресивний регіон, вугільна галузь, постгірництво, сталий розвиток.

Пашкевич М. С. Комплексное развитие угледобывающих регионов Украины в условиях реформирования угольной отрасли.

Рассмотрена проблема развития угледобывающих регионов Украины, на территории которых протекают процессы ликвидации угольных предприятий, в контексте государственного реформирования угольной отрасли. Рассмотрена альтернативная концепция стимулирования развития шахтерских регионов под названием «постгорное дело». Проанализированы отличительные и схожие положения нынешней концепции государственной реформы угольной отрасли и альтернативной концепции «пост горное дело» по развитию регионов угледобычи. Раскрыто соответствие концепции «постгорное дело» принципам устойчивого развития, инновационной экономики, государственно-частного партнерства, инвестиционной политики и реформы межбюджетных отношений. Показана связь процессов трансформации закрытой шахты в прибыльное предприятие с региональным развитием депрессивных регионов.

Ключевые слова: депрессивный регион, угольная отрасль, постгорное дело, устойчивое развитие.

Pashkevich M. S. Complex Development of Depressed Mining Regions of Ukraine in the Conditions of Reformation of Coal Industry.

The problem of further development of mining regions in Ukraine with the ongoing processes of coal mines closure is considered in the context of state reforming of mining industry. The alternative approach to speeding mining regions' development named as «post-mining» is considered. Different and similar points of both present concept of mining industry state reforming and alternative post mining concept are analyzed. Conformity of the principles of sustainable development, innovation economy, state and private partnership, investment policy and reforming of budget relations and post-mining solutions is revealed. Close relation of mines' transforming to profitable companies with regional development is shown.

Key words: depressive region, coal industry, post-mining, sustainable development.

Прядко В. В., Євдокименко В. К., Юрій Е. О., Карвацький М. В. Вдосконалення методики оцінки фінансового стану підприємств у контексті регулювання їх економічної поведінки в мінливому середовищі.

Розглянуто суть та обґрунтовано об'єктивну необхідність вдосконалення оцінки фінансового стану підприємств як основних суб'єктів економічних відносин. На основі аналізу наявних методологічних підходів запропоновано вдосконалену методику інтегральної оцінки фінансового стану суб'єктів господарювання як інструменту регулювання їх економічної поведінки в умовах мінливого середовища. Запропонована власна

альтернативна методика поділу показників фінансового стану на нормовані та тенденційні. Доводяться переваги запропонованої методики.

Ключові слова: фінансовий аналіз, фінансовий менеджмент, фінансовий стан, фінансові коефіцієнти, коефіцієнт поточної ліквідності, коефіцієнт оборотності, нормативні показники, тенденційні показники.

Прядко В. В., Евдокименко В. К., Юрий Е. О., Карвацкий М. В. Совершенствование методики оценки финансового состояния предприятий в контексте регуляции их экономического поведения в переменчивой среде.

Рассмотрена суть и обоснована объективная необходимость совершенствования оценки финансового состояния предприятий как основных субъектов экономических отношений. На основе анализа существующих методологических подходов предложена усовершенствованная методика интегральной оценки финансового состояния хозяйствующих субъектов как инструмента регулирования их экономического поведения в условиях переменчивой среды. Предложена собственная альтернативная методика разделения показателей финансового состояния на нормируемые и тенденционные. Доказываются преимущества предложенной методики.

Ключевые слова: финансовый анализ, финансовый менеджмент, финансовое состояние, финансовые коэффициенты, коэффициент текущей ликвидности, коэффициент оборотности, нормативные показатели, тенденционные показатели.

Pryadko V. V., Yevdokymenko V. K., Yuriy Ye. O., Karvatsky M. V. Improvement of Enterprises' Financial Condition Evaluation Methodics in the Context of their Economic Behaviour Regulation in Variable Environment.

The essence and reasonable necessity of improvement of enterprises' financial condition evaluation as the main entities of economic relations have been considered. On the basis of existing methodological approaches analysis the improved methodology of the business entities' financial status integral assessment as a mean of controlling their economic behavior in a changing environment has been proposed. Alternative author methodology to differentiate indicators of financial condition according to their rate and tendency has been suggested. Benefits of the proposed methodology have been proved.

Key words: financial analyses, financial management, financial condition, financial quotients, current liquidity quotient, convertibility quotient, rate and tendency indicators.

Кузьмін О. Є., Адамів М. Є. Інформаційне забезпечення антисипативного управління підприємствами.

Проаналізовано позиції науковців щодо інформаційного забезпечення антисипативного управління підприємствами. На цій основі охарактеризовано та обгрунтовано інформаційне забезпечення антисипативного управління підприємствами. Здійснено систематизацію інформаційних джерел для антисипативного управління підприємствами. Ключові слова: інформаційне забезпечення, інформаційне джерело, антисипативне управління підприємствами.

Кузьмин О. Е., Адамив М. Е. Информационное обеспечение антисипативного управления предприятиями.

Проанализированы позиции ученых по информационному обеспечению антисипативного управления предприятиями. На этой основе охарактеризовано и обосновано информационное обеспечение антисипативного управления предприятиями. Осуществлена систематизация информационных источников для антисипативного управления предприятиями.

Ключевые слова: информационное обеспечение, информационный источник, антисипативное управления предприятиями.

Kuzmin O. Ye, Adamiv M. Ye. The Information Provision of Anticipatory Management of Enterprises.

The positions of scientists over information provision of anticipatory management of enterprises are analyzed. On this base information provision of anticipatory management of enterprises is characterized and substantiated. The systematization of information sources for anticipatory management of enterprises is conducted.

Key words: information provision, information source, anticipatory management of enterprises.

Маслак О. І., Квятковська Л. А. Основні етапи оцінювання стратегічного потенціалу підприємства.

Розглянуто основні етапи формування та оцінювання стратегічного потенціалу підприємства в умовах нестабільності з метою підвищення рівня обґрунтованості управлінських рішень.

Ключові слова: стратегія, стратегічний потенціал, стратегічний набір, компетенції, синергія, конкуренція.

Маслак О. И., Квятковская Л. А. Основные этапы оценки стратегического потенциала предприятия.

Рассмотрены основные этапы формирования и оценки стратегического потенциала предприятия в условиях нестабильности с целью повышения уровня обоснованности управленческих решений.

Ключевые слова: стратегия, стратегический потенциал, стратегический набор, компетенции, синергия, конкуренция.

Maslak O. I. Kviatkovska L. A. The Main Stages of Enterprises' Strategic Potential Evaluating.

The basic stages of forming and evaluation of enterprise's strategic potential are examined in the conditions of instability with the purpose of increase of administrative decisions' validity level.

Key words: strategy, strategic potential, strategic recruitment, competence, synergy, competition.

Козоріз М. А., Музика І. С. Механізм управління кредитним потенціалом регіону.

Розраховано рівень забезпеченості регіону кредитними ресурсами. Розроблено модель відтворення кредитного потенціалу регіону та запропоновано механізм управління його кредитним потенціалом.

Ключові слова: кредитний потенціал, регіон, рівні управління, модель відтворення, механізм управління.

Козориз М. А., Музыка И. С. Механизм управления кредитным потенциалом региона.

Рассчитан уровень обеспеченности региона кредитными ресурсами. Разработана модель воспроизводства кредитного потенциала региона и предложен механизм управления его кредитным потенциалом.

Ключевые слова: кредитный потенциал, регион, уровни управления, модель воспроизводства, механизм управления.

Kozoriz M. A., Muzika I. S. Mechanism of Management of Region's Credit Potential.

The level of region's provision with credit resources is calculated. The model of region's credit potential reproduction is developed and the mechanism of its credit potential management is offered.

Key words: credit potential, region, management levels, model of reproduction, management mechanism.

Возняк Г. В. Фінансовий потенціал реального сектора економіки регіону: підходи до формування та використання.

Подано теоретичні основи формування та використання фінансового потенціалу реального сектора економіки регіону. Проаналізовано зміст поняття «фінансовий потенціал». Запропоновано авторське бачення розуміння поняття «фінансовий потенціал реального сектора економіки регіону» та його структурних елементів. Запропоновано та обґрунтовано доцільність застосування показників вартості підприємств в якості критерію ефективності використання їх фінансового потенціалу.

Ключові слова: формування, використання, фінансовий потенціал, реальний сектор, регіон, ефективність.

Возняк Г. В. Финансовый потенциал реального сектора экономики региона: подходы к формированию и использованию.

Поданы теоретические подходы к формированию и использованию финансового потенциала реального сектора экономики региона. Проанализировано содержание понятия «финансовый потенциал». Предложено авторское видение «финансового потенциала реального сектора экономики региона» и его структурных элементов. Обосновывается необходимость использования стоимостных показателей в качестве критериев использования их финансового потенциала.

Ключевые слова: формирование, использование, потенциал, финансовый потенциал, реальный сектор, регион, эффективность.

Voznyak H. V. Financial Potential of the Region's Real Economy: Approaches to Creation and Use.

The theoretical approaches to creation and use of financial potential of the region's real economy have been presented. The concept "financial capacity" has been analyzed. The understanding of the "financial potential of the real economy of region" and its structural elements from the author's point of view has been proposed. The expediency of application of the value added indicators of the enterprise as efficiency criteria of their financial capacity use has been justified.

Key words: formation, use, potential, financial potential, the real sector, region, efficiency.

Слобода Л. Я., Юрків Н. Я. Обґрунтування методів управління власним капіталом банків.

Висвітлено проблемні питання управління банківським капіталом за економічної нестабільності та обґрунтовано критерії вибору методів управління власним капіталом банків для забезпечення функціональної достатності капіталу потребам розвитку національної економіки з урахуванням міжнародного досвіду.

Ключові слова: банківський капітал, методи управління власним капіталом банків, капіталізація, Базель III.

Слобода Л. Я., Юрків Н. Я. Обоснование методов управления собственным капиталом банка.

Освещены проблемные вопросы управления банковским капиталом при экономической нестабильности и обоснованы критерии выбора методов управления собственным капиталом банков для обеспечения функциональной достаточности капитала потребностям развития национальной экономики с учетом международного опыта.

Ключевые слова: банковский капитал, методы управления собственным капиталом банков, капитализация, Базель III.

Sloboda L. Ya., Yurkiv N. Ya. Justification of the Methods of Bank Equity Capital Management.

The problem questions of bank capital management in terms of economic instability are reflected. The criteria of selection of the methods of bank equity capital management for providing of functional sufficientness of capital for the necessities of national economy development taking into account international experience are grounded.

Key words: bank capital, methods of bank equity capital management, capitalization, Basel III.

Карасьова Н. А. Вдосконалення методики нарахувань лізингових платежів.

Розкриті резерви скорочення вартості лізингу для підприємств аграрного сектору. Запропонована методика розрахунку лізингових платежів з урахуванням особливостей сільського господарства.

Ключові слова: лізинг, лізингові платежі; реновація основних засобів.

Карасева Н. А. Усовершенствование методики начисления лизинговых платежей.

Раскрыты резервы сокращения стоимости лизинга для предприятий аграрного сектора. Предложена методика расчета лизинговых платежей с учетом особенностей сельского хозяйства.

Ключевые слова: лизинг, лизинговые платежи; реновация основных средств.

Karasyova N. A. Improving of Methods of Accrual of Lease Payments.

The methods of lease payments optimization for reducing of renovation expenses on production means in agriculture are offered.

Key words: leasing, lease payments, renewing of capital assets.

Домбровська Л. В. Регіональні диспропорції у розвитку ринку платіжних карток в Україні.

Дана порівняльна оцінка структури емісії платіжних карток та інфраструктурного обладнання (сукупності банкоматів і терміналів) у розрізі областей України в середньому за 2008-2010 рр., що дозволило виявити регіональні диспропорції в розвитку карткового бізнесу. Розрахована додаткова потреба в інфраструктурному устаткуванні для тих областей України, в яких динаміка кількості емітованих карток випереджає зміну кількості банкоматів і терміналів.

Ключові слова: банки, банківська система, ринок платіжних карток, інфраструктурне обладнання, диспропорції.

Домбровская Л. В. Региональные диспропорции в развитии рынка платежных карточек в Украине.

Дана сравнительная оценка структуры эмиссии платежных карточек и инфраструктурного оборудования (совокупности банкоматов и терминалов) в разрезе областей Украины в среднем за 2008-2010 гг., что позволило выявить региональные диспропорции в развитии карточного бизнеса. Рассчитана дополнительная потребность в инфраструктурном оборудовании для тех областей Украины, в которых динамика количества эмитированных карточек опережает изменение количества банкоматов и терминалов.

Ключевые слова: банки, банковская система, рынок платежных карточек, инфраструктурное оборудование, диспропорции.

Dombrovska L. V. Regional Disproportions in the Development of Payment Cards Market in Ukraine.

The comparative evaluation of the structure of payment cards emission and infrastructural equipment (a total number of ATMs and terminals) in Ukrainian regions on the average for the period of 2008-2010 is presented. That provided for identifying the regional disproportions in

the development of payment cards business. Additional need for infrastructural equipment for those Ukrainian regions where the emittive cards quantity dynamics goes before the change of ATMs and terminals number is calculated.

Key words: banks, banking systems, payment cards market, infrastructural equipment, disproportions.

Гірна О. Й. Показники та класифікації банківської концентрації на регіональному рівні

Проаналізовано регіональний розподіл банківських ресурсів в групах регіонів високої, середньої, незначної та низької концентрації. Застосовано показники ринкової концентрації до оцінки процесів банківської концентрації в регіонах України. Проведено групування регіонів України на основі кластерного аналізу за показниками банківського капіталу, кредитів, депозитів та інфраструктури.

Ключові слова: банківські ресурси, регіон, показники ринкової концентрації, кластерний аналіз.

Гирна А. И. Показатели и классификации банковской концентрации на региональном уровне.

Проанализировано региональное распределение банковских ресурсов в группах регионов высокой, средней, незначительной и низкой концентрации. Используются показатели рыночной концентрации к оценке процессов банковской концентрации в регионах Украины. Проведено группирование регионов Украины на основе кластерного анализа по показателям банковского капитала, кредитов, депозитов и инфраструктуры.

Ключевые слова: банковские ресурсы, регион, показатели рыночной концентрации, кластерный анализ.

Hirna O. Yo. Indicators and Classifications of Banking Concentration at Regional Level.

The regional distribution of banking resources in groups of regions with high, medium, small and low concentration is analyzed. The indicators of market concentration were applied to estimate the processes of regional banking concentration in Ukraine. The cluster analysis is suggested for the grouping of regions of Ukraine in terms of bank capital, loans, deposits and infrastructure.

Key words: bank resources, region, indicators of market concentration, cluster analysis.

Безштанько Д. В. Внутрішні системні передумови фінансової кризи.

Досліджено основні внутрішні системні причини світової фінансової кризи 2008 р. Виявлено, що США, як лідер капіталістичної економіки, своїми діями направляє і визначає світову економіку. Головна ціль ринкової економіки – максимізація прибутку призвела до накопичення фінансових «бульбашок». Для вирішення проблеми запропоновано зменшити залежність світової економіки від американської валюти, або ж повернутися до золотого стандарту, що дасть змогу стабілізувати міжнародну фінансову систему та вберегти від потрясінь.

Ключові слова: фінансова криза, крах капіталізму, спекуляція, економіка США.

Безштанько Д. В. Внутренние системные предпосылки финансового кризиса.

Исследовано внутренние системные причины кризиса 2008 г. Определено, что США, как лидер капиталистической экономики, своими действиями определяет мировую экономику. Главная цель мировой экономики – увеличение прибыли привела к накоплению финансовых «пузырей». Для решения проблемы предлагается уменьшить зависимость

мировой экономики от американской валюты или же вернуться к золотому стандарту, что даст возможность стабилизировать международную финансовую систему и обезопасить ее от потрясений.

Ключевые слова: финансовый кризис, крах капитализма, спекуляция, экономика США.

Bezhtanko D. V. The Inner System Preconditions of Financial Crisis.

The major inner system preconditions of the 2008 World Financial Crisis are researched. It was designated that the USA as a leader of the market economy directs and determines the global economy by its actions. The primary goal of the market-oriented economy - profit maximization - has led to accumulation of financial bubbles. Reducing of global economy's dependence on American currency or returning to the golden standard in order to stabilize international financial system and protect it against disruptions is suggested as a solution of this problem.

Keywords: financial crisis, the collapse of capitalism, speculation, economy of the USA.

Гнатишак О. В. Вплив фінансових факторів на зростання вартості комерційного банку.

Охарактеризовано процес формування вартості, виділено основні фактори її формування. При оцінці банків доведено неефективність використання окремо відношення ринкової і балансової вартості, ринкової вартості і прибутку та відношення між капіталізацією і виручкою. Здійснено факторний аналіз фінансових важелів, а саме: простежено вплив капіталу банку, фінансових результатів та обсягу активів на вартість придбаних банків.

Ключові слова: банк, вартість, фактори зростання вартості, фінансові показники.

Гнатишак О. В. Влияние финансовых факторов на рост стоимости коммерческого банка.

Охарактеризован процесс формирования стоимости, выделены основные факторы ее формирования. Доказано неэффективность использования при оценке банков обособленно отношения рыночной и балансовой стоимости, рыночной стоимости и прибыли и отношения между капитализацией и выручкой. Осуществлен факторный анализ финансовых рычагов, а именно: прослежено влияние капитала банка, финансовых результатов и объема активов на стоимость приобретенных банков.

Ключевые слова: банк, стоимость, факторы роста стоимости, мультипликатор.

Hnatyshak O. V. The Impact of Financial Factors on the Growth of Commercial Bank Value.

The process and main factors of value forming are characterized. In terms of bank's evaluation the inefficiency of separate use of market and book value ratio, market value and profits ratio and the capitalization and revenue ratio is proven. Factor analysis of financial leverages is conducted, namely the impact of bank capital, financial performance and value of assets on the value of purchased banks is examined.

Key words: bank, value, value growth factors, financial indicators.

Огородник В. В. Кредитно-інвестиційна діяльність банків України за умов фінансової нестабільності та фактори впливу на неї.

Проаналізовано сучасний стан банківської системи України, кредитно-інвестиційну діяльність банків у динаміці за 2006-2011 рр. та фактори впливу на неї. Особливу увагу зосереджено на дослідженні проблем, що постають перед банками за умов фінансової нестабільності, та окресленні шляхів їх розв'язання.

Ключові слова: банківська система, кредитно-інвестиційна діяльність банків, кредитно-інвестиційний портфель.

Огородник В. В. Кредитно-инвестиционная деятельность банков Украины в условиях финансовой нестабильности и факторы влияния на нее.

Проанализировано современное состояние банковской системы Украины, кредитно-инвестиционной деятельности банки в динамике за 2006-2011 гг. и факторы влияния на нее. Особенное внимание уделено исследованию проблем, с которыми сталкиваются банками в условиях финансовой нестабильности, и определению путей их решения.

Ключевые слова: банковская система, кредитно-инвестиционная деятельность банков, кредитно-инвестиционный портфель.

Ogorodnyk V. V. Credit and Investment Banking Activities in Ukraine in Terms of Financial Instability and Factors that Influence them.

The current state of the Ukrainian banking system, credit and investment banking activities in dynamics for 2006-2011 and factors that influence it are analyzed. Particular attention is paid to the problems faced by banks in terms of financial instability and to definition of ways of their solution.

Key words: banking system, credit and investment banking activities, credit and investment portfolio.

Слав'юк Н. Р. Особливості дефолтів за суверенними зобов'язаннями країн світу.

Розглянуто сутність та історію дефолтів суверенних зобов'язань держав. Проаналізовано сучасні дослідження науковців щодо оцінки фінансових наслідків дефолтів для економік країн світу. Оцінено сучасний стан державної заборгованості уряду Греції.

Ключові слова: дефолт, державний борг, платоспроможність уряду, вартість уверених облігацій, кредитні рейтинги, реструктуризація державної заборгованості.

Славюк Н. Р. Особенности дефолтов по суверенным обязательствам стран мира.

Рассмотрены сущность и история дефолтов суверенных обязательств государства. Проанализированы современные исследования научных деятелей в сфере оценки финансовых последствий дефолтов для экономик стран мира. Оценено нынешнее состояние государственной задолженности правительства Греции.

Ключевые слова: дефолт, государственный долг, платежеспособность правительства, стоимость суверенных облигаций, кредитные рейтинги, реструктуризация государственной задолженности.

Slaviuk N. R. Features of the Defaults by Sovereign Liabilities of the Countries around the World.

Essence and history of government sovereign liabilities defaults are examined. Current researches of scientists in terms of evaluation of defaults' financial consequences for world economies are analyzed. Current situation of the government indebtedness of Greece is estimated.

Keywords: default, government debt, government solvency, sovereign obligation value, credit ratings, government indebtedness restructuring.

Цапок С. О., Бідак В. Я. Вплив демографічного розвитку на якість трудового потенціалу регіональних суспільних систем.

Аналізуються сучасні тенденції соціально-демографічного розвитку України та її регіонів, обстоюється теза про першочергову необхідність покращання якісних параметрів деморозвитку за умов всезагальної глобалізації та зростання міграційної активності населення. Намічено низку підходів та практичних заходів щодо вдосконалення

соціально-демографічної ситуації, зокрема на регіональному рівні функціонування суспільних систем.

Ключові слова: якісні характеристики трудового потенціалу, суспільні системи, тип відтворення населення, міграційні процеси.

Цапок С. А., Бидак В. Я. Влияние демографического развития на качество трудового потенциала региональных общественных систем.

Анализируются современные тенденции социально-демографического развития Украины и ее регионов, отстаивается тезис о первоочередной необходимости улучшения качественных параметров демографического развития в условиях глобализации и роста миграционной активности населения. Намечен ряд подходов и мероприятий по совершенствованию социально-демографической ситуации, в том числе на региональном уровне функционирования общественных систем.

Ключевые слова: качественные характеристики трудового потенциала, общественные системы, тип воспроизводства населения, миграционные процессы.

Tsapok S. O., Bidak V. Ya. The Influence of Demographic Development on the Quality of the Labor Potential of Regional Social Systems.

Modern tendencies of social-demographic development of Ukraine and its regions are analyzed; the thesis about the primary necessity of improvement of quality parameters of demographic development in the conditions of globalization and growth of migratory activity of population is defended. The range of approaches and measures on improvement of social-demographic situation is set on, at regional level of public systems' functioning as well.

Key words: quality descriptions of labor potential, public systems, type of reproduction of population, migratory processes.

Гальків Л. І. Інтегральні оцінки втрат людського капіталу регіонів України.

Охарактеризовано зміст втрат людського капіталу та розраховано інтегральні показники цих втрат у регіонах України за 2008-2009 рр. Оцінено регіональну варіацію, структуру та структурні зрушення інтегрального показника втрат людського капіталу. Розраховано стандартизовані коефіцієнти та здійснено інтегральну оцінку за системою показників, які обернено корелюють із втратами людського капіталу. Додсліджено структуру регіонів за цим інтегральним показником. Оцінено кореляцію рангів регіонів за втратами людського капіталу та недостатнім розвитком його розвитку.

Ключові слова: людський капітал, втрати людського капіталу, інтегральні показники, варіація, регіональний розвиток, регіональна структура, ранжування регіонів.

Галькив Л. И. Интегральные оценки потерь человеческого капитала регионов Украины.

Охарактеризовано содержание потерь человеческого капитала и рассчитаны интегральные показатели этих потерь в регионах Украины за 2008-2009 годы. Оценены региональная вариация, структура и структурные сдвиги интегрального показателя потерь человеческого капитала. Рассчитаны стандартизированные коэффициенты и осуществлена интегральная оценка по системе показателей, увеличение которых приводит к уменьшению потерь человеческого капитала. Исследована структура регионов по этой интегральной оценке. Оценена корреляция рангов регионов по потерям человеческого капитала и недостаткам его стимулирования.

Ключевые слова: человеческий капитал, потери человеческого капитала, интегральные показатели, вариация, региональное развитие, региональная структура, ранжирование регионов.

Halkiv L. I. Integral Estimations of Human Capital Losses in Ukrainian Regions.

Human capital losses content is characterized and integral indexes of the given losses in Ukrainian regions in 2008-2009 are calculated. Regional variety, structure and structural shift of integral index of human capital losses are presented. Standard coefficients are calculated and integral estimation by the system of indexes correlated with human capital losses is considered. Structure of regions by this integral estimation is investigated. The correlation of regions' grade for their human capital losses and non-stimulation of its development is estimated.

Key words: human capital, human capital losses, integral indexes, variety, regional development, regional structure, grade of regions.

Гончаренко І. В. Проблеми збереження соціально-демографічного потенціалу сільських поселень (на прикладі Миколаївської області)

Подано характеристику соціально-демографічної ситуації, що склалася в сільських поселеннях Миколаївської області. Зроблено висновок про необхідність створення умов для збереження та виживання сільського населення, без чого підтримання національної безпеки держави буде справою безперспективною. Запропоновано напрями покращення ситуації.

Ключові слова: сільське населення, соціально-демографічна ситуація, умови.

Гончаренко И. В. Проблемы сохранения социально-демографического потенциала сельских поселений (на примере Николаевской области).

Приводится характеристика социально-демографической ситуации, сложившейся в сельских поселениях Николаевской области. Сделаны выводы о необходимости создания условий для сохранения и выживания сельского населения, что необходимо для поддержания национальной безопасности, в том числе. Предложены направления улучшения сложившейся ситуации.

Ключевые слова: сельское население, социально-демографическая ситуация, условия.

Honcharenko I. V. Problems of Rural Settlements' Social-Demographic Potential Maintenance (on the Example of the Mykolaiv Region).

Social-demographic situation in the rural settlements of Mykolaiv region is described. The conclusion about the necessity of creating the conditions for maintenance and survival of rural population in order to maintain among others the national security is made. Directions of present situation improvement are offered.

Key words: rural population, social-demographic situation, conditions.

Соляр В. В. Обґрунтування перспективних напрямів розвитку соціальної інфраструктури регіону.

Запропоновані методичні рекомендації для обґрунтованого добору пріоритетних напрямів розвитку соціальної інфраструктури регіонів України. Методичний підхід передбачає розрахунок інтегральних та комплексних показників стану, масштабу й динаміки системи з урахуванням ентропії ознак на базі даних офіційної статистики. На основі використання комплексного алгоритму з чотирьох етапів визначено об'єкти першочергового розвитку соціальної інфраструктури у Харківській, Полтавській та Сумській областях.

Ключові слова: соціальна інфраструктура, регіон, пріоритетний напрямок розвитку, державна підтримка, інтегральна оцінка, ентропія.

Соляр В. В. Обоснование перспективных направлений развития социальной инфраструктуры региона.

Предложены методические рекомендации к обоснованному выбору приоритетных направлений развития социальной инфраструктуры регионов Украины. Используемый методический подход предусматривает расчет интегральных и комплексных показателей состояния, масштаба и динамики системы с учетом энтропии признаков, анализируя данные официальной статистики. На основании использования комплексного алгоритма, состоящего из четырех этапов, определены объекты первоочередного развития социальной инфраструктуры Харьковской, Полтавской и Сумской областей.

Ключевые слова: социальная инфраструктура, регион, приоритетное направление развития, государственная поддержка, интегральная оценка, энтропия.

Solyar V. V. Justification of the Perspective Directions of Social Infrastructure Development in the Region.

Methodical recommendations for reasonable choice of social infrastructure development priority directions in Ukrainian regions are offered. The used methodical approach provides for the calculation of integral and integrated indicators of state, scale and dynamics of systems with the account of the entropy of features based on official statistics. Using the complex algorithm consisting of four stages, the objects of social infrastructure priority development for Kharkiv, Poltava and Sumy regions are defined.

Key words: social infrastructure, region, the priority direction of development, government support, integrated assessment, entropy.

Кушнірчук-Ставніча О. М. Тенденції, ризики та наслідки трудової міграції населення в регіональному вимірі.

Розглядаються особливості регіональної трудової міграції населення. Окреслено тенденції, фактори, наслідки та ризики трудової міграції в регіональному вимірі. Здійснено прогнозування міграційного сальдо до 2014 р.

Ключові слова: трудова міграція, міграційний процес, регіональні ризики міграції, прогноз міграції, наслідки міграції, фактори міграції.

Кушнірчук-Ставніча О. М. Тенденции, риски и последствия трудовой миграции населения в региональном измерении.

Рассмотрены особенности региональной трудовой миграции населения. Обозначены тенденции, факторы, последствия и риски трудовой миграции в региональном измерении. Выполнен прогноз сальдо миграции до 2014 года.

Ключевые слова: трудовая миграция, процесс миграции, региональные риски миграции, прогноз миграции, последствия миграции, факторы миграции.

Kushnirchuk-Stavnycha O. M. Tendencies, Risks and Consequences of Labor Migration in Regional Scale.

The main features of regional migration are reviewed. The tendencies, factors, consequences and risks of migration in regional scale are outlined. The forecast of migration's balance up to 2014 year is done.

Key words: labor migration, process of migration, regional risks of migration, migration forecast, consequences of migration, factors of migration.

Марков А. В. Эндогенные факторы белорусского финансово-экономического кризиса.

Рассматриваются вопросы цикличности развития мировой экономики и обуславливаемые ею системные кризисы, негативно влияющие на темпы экономического роста и уровень конечного потребления. Вскрываются латентные факторы, создающие в экономике финансовые и структурные диспропорции, задаваемые долгосрочной мегатехнологической динамикой. Исследуются эндогенные причины кризиса белорусской экономики, резонансно проявившие себя в условиях дестабилизации мировых финансовых рынков. Ключевые слова: эндогенные факторы, латентные факторы, Беларусь, финансово-экономический кризис.

Марков А. В. Ендогенні чинники білоруської фінансово-економічної кризи.

Розглядаються питання циклічності розвитку світової економіки і обумовлені нею системні кризи, які негативно впливають на темпи економічного зростання і рівень кінцевого споживання. Розкриваються латентні фактори, які створюють в економіці фінансові та структурні диспропорції, що задаються довгостроковою мегатехнологічною динамікою. Досліджуються ендогенні причини кризи білоруської економіки, які резонансно проявили себе в умовах дестабілізації світових фінансових ринків.

Ключові слова: ендогенні фактори, латентні фактори, Білорусь, фінансово-економічна криза.

Markov A. V. Endogenous Factors Belarusian Financial Crisis.

The problems of cyclicity of the world economy and the systemic crises caused by it that have a negative impact on economic growth and the level of final consumption are considered. The latent factors creating financial and structural imbalances in the economy set by the long-term megatechnological dynamics are outlined. The endogenous causes of the crisis of the Belarusian economy that have resonantly shown themselves in terms of global financial markets destabilization are examined.

Keywords: endogenous factors, latent factors, Belarus, cyclical development.

Філіп С. Ризик-менеджмент на регіональному рівні у Словацькій Республіці.

Розглянуто теоретичні та практичні аспекти ризик-менеджменту при виникненні нещасних випадків на регіональному рівні у Словацькій Республіці з метою визначення причин та можливостей їх запобігання ще на фазі виникнення ризику. Проведено теоретичний аналіз аспектів забезпечення безпеки на державному та особистому рівні і визначено основні принципи ризик-менеджменту. Також розглянуто практичні методи управління ризиками виникнення непередбачуваних ситуацій на регіональному рівні у Словацькій Республіці, а саме – ідентифікація, аналіз, оцінка ризиків, методи управління ними і боротьби з ситуаціями що склалися внаслідок нещасних випадків.

Ключові слова: управління ризиками, рівні управління, Словацька Республіка.

Филип С. Риск-менеджмент на региональном уровне в Словацкой Республике.

Рассмотрены теоретические и практические аспекты рискованного менеджмента при возникновении несчастных случаев на региональном уровне в Словацкой Республике с целью определения причин и возможностей их предотвращения еще на фазе возникновения риска. Проведен теоретический анализ аспектов обеспечения безопасности на государственном и личном уровне и определены основные принципы рискованного менеджмента. Также рассмотрены практические методы управления рисками возникновения непредсказуемых ситуаций на региональном уровне в Словацкой Республике, а именно –

идентификация, анализ, оценка рисков, методы управления ими и борьбы с ситуациями, что сложились вследствие несчастных случаев.

Ключевые слова: управление рисками, уровни управления, Словацкая Республика.

Filip S. Risk Management at Regional Level in the Slovak Republic.

The theoretical and practical aspects of risk management are considered in case of occurring of accidents at regional level in the Slovak Republic in order to identify the reasons and possibilities of their prevention on the phase of risk origin. The theoretical analysis of aspects of safety providing is conducted at state and personal level and basic principles of risk management are defined. The practical methods of management of unforeseeable situations origin risks are also considered at regional level in the Slovak Republic, namely authentication, analysis, estimation of risks, methods of their management and fight against situations that occurred as the consequence of accidents.

Key words: risk management, levels of management, the Slovak Republic.

Лифар В. В. Технологія створення транзитної послуги на основі процесного підходу.

Визначено типи бізнес-процесів у транзитній діяльності, їх складові та представлено ланцюг формування вартості транзитної послуги. Запропоновано імітаційну модель та концептуальну схему управління бізнес-процесом «Створення транзитної послуги». Науково обґрунтовано сутність технології створення транзитної послуги на основі процесного підходу, виділено параметри контролю входу і виходу кожного підпроцесу. Ключові слова: бізнес-процес, транзитна послуга, управління, процесний підхід, технологія, механізм.

Лыфарь В. В. Технология создания транзитной услуги на основе процессного подхода.

Определены типы бизнес-процессов в транзитной деятельности, их составляющие и представлена цепочка формирования стоимости транзитной услуги. Предложена имитационная модель и концептуальная схема управления бизнес-процессом «Создание транзитной услуги». Научно обоснована сущность технологии создания транзитной услуги на основе процессного подхода, выделены параметры контроля входа и выхода каждого подпроцесса.

Ключевые слова: бизнес-процесс, транзитная услуга, управление, процессный подход, технология, механизм.

Lymar V. V. The Technology of Transit Service Creation Based on the Process Approach.

The types of business processes in transit activities and their composition were determined and the forming chain of transit service value was presented. The imitation model and conceptual scheme of business process «Creation of transit service» managing was offered. The technology essence of transit service creation based on the process approach was substantiated; the control parameters of entry and exit for every subprocess were marked out.

Key words: business process, transit service, management, process approach, technology, mechanism.

Бондаренко В. М. Емпірична оцінка зовнішніх та внутрішніх ризиків бізнесу у Закарпатській області.

Висвітлено методологію емпіричного дослідження ризиків бізнесу Закарпатської області в рамках проекту «Стратегічні пріоритети економічного розвитку до 2020 року (на матеріалах Закарпатської області)». За результатами опитування визначено найбільш вразливі види діяльності, ризики підприємств, які найкритичніше впливають на їх кінцеві результати за сферами внутрішнього та зовнішнього оточення. Виявлено основні про-

блеми підприємств регіону у виробничій, інвестиційній та фінансовій сферах та розроблено рекомендації щодо вирішення.

Ключові слова: підприємницькі ризики, види діяльності, соціальні, економічні, фінансові, виробничі ризики.

Бондаренко В. М. Эмпирическая оценка внешних и внутренних рисков бизнеса в Закарпатской области.

Отражена методология эмпирического исследования рисков бизнеса Закарпатской области в рамках проекта «Стратегические приоритеты экономического развития до 2020 года (на материалах Закарпатской области)». По результатам опроса определены стабильные виды деятельности в регионе и основные риски деятельности предприятий области, которые оказывают наибольшее влияние на их конечные результаты за составными внутреннею и внешнею окружения. Определены основные проблемы предприятий региона в производственных, инвестиционной и финансовых сферах.

Ключевые слова: предпринимательские риски, виды деятельности, социальные, экономические, финансовые, производственные риски.

Bondarenko V. M. Empirical Evaluation of External and Internal Business Risks in Zakarpattya Region.

The methodology of empirical research of business risks in Zakarpattya region based on «Strategic Priorities for Economic Development by 2020 (in Zakarpattya Region)» project is outlined. Stable activities and main risks for the enterprises in the region by internal and external environmental components based on results of survey are determined. The main problems of the regional enterprises in production, investment and financial spheres are considered.

Key words: business risks; activities; social, economic, financial and production risks.

Автори номера

- Адамів Марта Євгенівна* – аспірант кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва Інституту економіки і менеджменту Національного університету «Львівська політехніка».
- Безштанько Дмитро Васильович* – аспірант Університету банківської справи Національного банку України.
- Бідак Володимир Ярославович* – кандидат економічних наук, старший науковий співробітник відділу соціально-гуманітарного розвитку регіону Інституту регіональних досліджень НАН України.
- Бондаренко Вікторія Михайлівна* – кандидат економічних наук, старший науковий співробітник Закарпатського регіонального центру соціально-економічних і гуманітарних досліджень НАН України, доцент кафедри економіки, менеджменту та маркетингу Ужгородського національного університету.
- Возняк Галина Василівна* – кандидат економічних наук, старший науковий співробітник відділу проблем розвитку фінансово-кредитних відносин в регіоні Інституту регіональних досліджень НАН України.
- Гальків Любов Іванівна* – кандидат економічних наук, доцент кафедри економетрії та статистики Львівської комерційної академії.
- Гірна Олександра Йосипівна* – кандидат фізико-математичних наук, старший викладач Львівського інституту банківської справи Університету банківської справи НБУ.
- Гнатишак Ольга Володимирівна* – аспірант, асистент кафедри банківської справи Львівського інституту банківської справи Університету банківської справи НБУ.
- Гончаренко Ірина Василівна* – доктор економічних наук, доцент, професор кафедри світового сільського господарства і зовнішньоекономічної діяльності Миколаївського державного аграрного університету.
- Домбровська Людмила Вікторівна* – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів і кредиту Миколаївського міжрегіонального інституту розвитку людини «Україна».
- Другов Олексій Олександрович* – кандидат економічних наук, доцент, заступник директора з наукової роботи Львівського інституту банківської справи Університету банківської справи НБУ.
- Євдокименко Валерій Кирилович* – доктор економічних наук, професор, проректор з наукової роботи Буковинської державної фінансової академії.

- Карасьова Наталія Анатоліївна* – кандидат економічних наук, асистент кафедри менеджменту організацій Житомирського національного агроекологічного університету.
- Карвацький Максим Володимирович* – асистент кафедри фінансів Буковинської державної фінансової академії.
- Квятковська Любов Абрамівна* – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки Кременчуцького національного університету ім. М. Остроградського.
- Козоріз Марія Андріївна* – доктор економічних наук, професор, провідний науковий співробітник відділу фінансово-кредитних відносин в регіоні Інституту регіональних досліджень НАН України.
- Кравців Василь Степанович* – доктор економічних наук, професор, директор, завідувач відділу регіональної екологічної політики Інституту регіональних досліджень НАН України.
- Крупін Віталій Євгенійович* – кандидат економічних наук, науковий співробітник відділу прогнозування і моделювання розвитку регіону Інституту регіональних досліджень НАН України.
- Кузьмін Віктор Миколайович* – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу.
- Кузьмін Олег Євгенович* – доктор економічних наук, професор, директор Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, завідувач кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва Національного університету «Львівська політехніка».
- Кушнірчук-Ставнича Олеся Миколаївна* – асистент кафедри туризму Львівського національного університету імені І. Франка
- Лифар Владислава Віталіївна* – кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту Запорізького національного технічного університету.
- Марков Андрій Вікторович* – доктор економічних наук, професор, перший проректор Інституту парламентаризму і підприємництва (м. Мінськ, Білорусь).
- Марцин Володимир Степанович* – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів Львівського інституту банківської справи Університету банківської справи НБУ.
- Маслак Ольга Іванівна* – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки Кременчуцького національного університету ім. М. Остроградського.

- Музика Ірина Степанівна* – провідний інженер відділу фінансово-кредитних відносин в регіоні Інституту регіональних досліджень НАН України.
- Огородник Віра Володимирівна* – аспірант Університету банківської справи Національного банку України.
- Орловська Вероніка Сергіївна* – аспірант кафедри міжнародної економіки Придніпровської державної академії будівництва та архітектури (м. Дніпропетровськ).
- Пашкевич Марина Сергіївна* – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства Національного гірничого університету (м. Дніпропетровськ).
- Прядко Володимир Васильович* – доктор економічних наук, професор, ректор Буковинської державної фінансової академії.
- Слав'юк Наталія Ростиславівна* – аспірант кафедри банківської справи Інституту магістерської та післядипломної освіти Університету банківської справи Національного банку України.
- Слобода Лариса Ярославівна* – кандидат економічних наук, старший викладач, докторант кафедри банківської справи Львівського інституту банківської справи Університету банківської справи НБУ.
- Соляр Вікторія Василівна* – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів та обліку Харківського національного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди.
- Філіп Станіслав* – доктор, інженер, проректор з громадських зв'язків і міжнародного співробітництва Вищої школи економіки і менеджменту Державної адміністрації (м. Братислава, Словаччина).
- Цапок Сергій Олексійович* – кандидат філософських наук, старший науковий співробітник відділу соціально-гуманітарного розвитку регіону Інституту регіональних досліджень НАН України.
- Чужиков Віктор Іванович* – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри європейської інтеграції Київського національного економічного університету ім. Вадима Гетьмана.
- Юрій Едуард Олександрович* – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів Буковинської державної фінансової академії .
- Юрків Надія Ярославівна* – кандидат економічних наук, доцент Інституту магістерської та післядипломної освіти Університету банківської справи Національного банку України.